

ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΧΡΥΣΗ ΤΟΜΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟ

Από την εποχή που ο homo sapiens έκανε τα πρώτα βήματά του επάνω στον Πλανήτη μας ένιωσε **συναισθήματα δέους, απορίας και θαυμασμού**, τα οποία απέδωσε σε τρομερούς «δράκους» ή θεότητες υπερβατικές, που κυβερνούσαν αυτόν, τον οποίο οι **αρχαίοι πρόγονοί μας** ονόμασαν **Κόσμο**, γιατί διαπίστωσαν να αναδύεται μια **αρμονία και μια τάξη**, που τους πλημμύριζε με **συναισθήματα αγαλλίασης και ευτυχίας**. Μάλιστα τίμησαν δυο θεούς, της τάξης και του χάους αντίστοιχα, στο ίδιο Ναό που έχτισαν στους Δελφούς, τον **Απόλλωνα και τον Διόνυσο**.

Διαισθάνθηκαν ότι μια ασύλληπτη νοητικά δύναμη, που ονόμασαν Λόγο, ρυθμίζει το Σύμπαν, η οποία εκδηλώνεται σε όλη τη Φύση ως **αναδυόμενη ανείπωτη αρμονία** που την απέδωσαν σε αυτό που ονόμασαν **χρυσό λόγο** (αναλογία). Τόσο ήταν το δέος που στράφηκαν στον συνάνθρωπό τους αναζητώντας την **κοινή γνώση**. Το ενέργημα αυτό ονόμασαν «**συνειδένοι**», το οποίο πολύ μετέπειτα, εγωιστικά, αλλοιώθηκε και έγινε **συνείδηση**.

Δεν υπάρχει άλλος όρος με την **πολυσημία του λόγου**. Στη ρητορική σημαίνει **αγόρευση**, στη μουσική **αρμονία**, στην πολιτική **επιχειρηματολογία πειθούς**. Στη **λογική προσδιορίζει την κινούσα αιτία**. Στα μαθηματικά εκφράζει την **αναλογία**. Στη **Χριστιανική Θεολογία** κατανοείται ως ο **αποκαλυπτικός εξάγγελος του Θεού**, ως υπαρκτό και Υπεράνθρωπο Πρόσωπο, ως **Υιός του Θεού και Υιός του Ανθρώπου**. **Ο Ιησούς, ως αποκαλυπτής της ουσίας του Μοναδικού Θεού** του Χριστιανισμού. Η Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο περικοπή: «**Εν αρχή ην ο λόγος, και ο λόγος ην προς τον Θεόν, και Θεός ην ο λόγος**» επιβεβαιώνει την ουσία του. **Ο Λόγος του σύμπαντος είναι ο Θεός**.

Ο Λόγος είναι η ύπατη ανάδυση και η πιο θεμελιώδης σύλληψη του **ανθρώπινου πνεύματος**. Αντιδιαστέλεται από τη σοφιστική, που έχει στόχο την παραπλάνηση, και από τον άγνονο δογματισμό. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι οι αρχαίοι Έλληνες με την ίδια λέξη: **λόγος**, ονόμαζαν τόσο τη **συντεταγμένη σκέψη**, που πειθαρχεί στους δικούς της νόμους, όσο και την **ομιλία** που εκφράζει ένα **καταληπτό νόημα**. Είναι οι δύο όψεις της ίδιας λειτουργίας. **Για να μιλήσουμε, με τρόπο που να μας αντιληφθεί ο άλλος, σκεφτόμαστε. Για να δώσουμε υπόσταση στη σκέψη μας, μιλάμε, και τη διατυπώνουμε προφορικά ή γραπτά**.

Η **χρυσή τομή (αναλογία, χρυσός λόγος)** δημιουργεί **συνθήκες αρμονικής ολιστικής σύνθεσης**. Μια **ιδανική αρτίωση μορφής και ουσίας**. Είναι η **οικονομικότερη σύνθεση**, ήτοι παράγει το **μεγαλύτερο έργο με την μικρότερη κατανάλωση ενέργειας**. Δημιουργεί, ό,τι πιο ανθεκτικό και **πιο ωραίο** συνάμα. Ως σύνθεση **τέλειας αρμονίας** άνισων μερών δημιουργεί **συνθήκες παραγωγής της πιο λεπτοφυσικής ενέργειας**. Είναι το **κατώφλι (ο ουδός) της αρνητικής εντροπίας (ζωικής δύναμης) και του πολλαπλασιασμού, δηλαδή της ζωής**.

Η **χρυσή αναλογία**, η απλούστερη και η πιο εξέχουσα αναλογία, διαγωνίζεται στον κόσμο σε όλα τα επίπεδα. Συνθέτει σε μια **εύρυθμη συμφωνία την ποικιλομορφία και ενοποιεί τα μέρη και το σύνολο**. Αποτελεί την «**ενστικτώδη**» επιλογή και το **μεγαλύτερο μυστικό της φύσης**. **Ο Σωκράτης αποκαλούσε «ουράνιο σχέδιο»!**

Η **διάπλωση της προσωπικότητάς μας**, φυσικά, εξαρτάται από την κληρονομικότητά μας, αλλά και από την «**αγωγή**» (ανατροφή, άσκηση, έξη). **Γινόμαστε αυτοί που είμαστε όχι μόνο γιατί είναι το DNA μας, αλλά και γιατί το επιδιώξαμε με τις πράξεις και τις παραλείψεις μας**. Πράξεις δικές μας αλλά και εκείνων που μας ανέθρεψαν και μας **διαπαιδαγόησαν**, είτε ως πρόσωπα (γονείς, δάσκαλοι, φίλοι κλπ.), είτε **απρόσωποι θεσμοί** (διοίκηση, δικαιοσύνη, εκκλησία, στρατός, επάγγελμα κ.λπ.). Δεν μας έπλασε **μόνον η Φύση**, εμείς είμαστε, κυρίως, **υπεύθυνοι για την διαπαιδαγώγησή μας**.

Η **γλώσσα συνιστά το «ένδυμα» του λόγου και πρέπει να ανταποκρίνεται στην αρμονικότητα του Κόσμου**. Η **ομιλία εκφράζει τις σκέψεις μας, που πρέπει να αναδύονται σε συσχετισμό πάντα με τον Λόγο**. Συνήθως, όμως, οι άνθρωποι δεν προσπαθούν να γίνουν καταληπτοί, αλλά επιδιώκουν το πως θα εντυπωσιάσουν προσφεύγοντας σε μια υπερβολή. Είτε χρησιμοποιούν μια «**καρυκευμένη**» με πλεονασμούς έκφραση είτε τη **συνθηματολογία**.

Και στις δύο περιπτώσεις γίνεται κάκιστη χρήση της γλώσσας, γιατί δεν διατυπώνονται πλέον νοήματα, αλλά προκαλούνται αχαλίνωτα συναισθήματα.

Η έκφραση της αλήθειας, του κάλλους και του αγαθού, είναι ο βασικός στόχος της γλώσσας, που βρίσκεται πάντοτε μέσα στα όρια της χρυσής αναλογίας (τομής) και συνιστά βασική αρετή και όχι μια απλή επιτηδειότητα για εντυπωσιασμό. Το τραγικό είναι ότι η νοητική κλίμακα που συνιστούν η γλώσσα, η χρυσή αναλογία και ο Λόγος παρουσιάζει μια **τριπλή αοριστία! Η ανθρώπινη γλώσσα έχει μια απέραντη πολυποικιλότητα και προκαλεί «τυφλά σημεία» κατανόησης, η χρυσή τομή είναι **άρρητος αριθμός και ο αντικειμενικός Λόγος είναι ουσιαστικά ασύλληπτος από τον νου μας.** Ήτοι κάθε βήμα της σπειροειδούς κλίμακας προς Λόγο **συνιστά μια κατάκτηση. Μια αρετή.****

Το άτομο απομονωμένο αισθάνεται **άγχος και φόβο**, που το παραλύουν άρα είναι εξ ανάγκης υποχρεωμένο να αναπτύξει την **αρετή της κοινωνικής συνύπαρξης**. Να καταστεί δηλαδή «**πολιτικό όν**». Ο βασικός, όμως, παράγοντας κοινωνικότητας είναι η **γλώσσα**, ήτοι το βασικό μέσο επικοινωνίας. Πρώτοι οι **Αρχαίοι Έλληνες**, με μοναδικό τρόπο, προσέγγισαν την έννοια του Λόγου και την εξέφρασαν κυριολεκτικά με την **Ελληνίδα Γλώσσα, τη μητρική Γλώσσα όλων των γλωσσών. Ο ανυπέβλητος πλούτος της γλώσσας μας την καθιστά απόλυτα συμβατή με το «χρυσό λόγο» γιατί μπορεί να εκφράσει ολόκληρο το φάσμα των διαβαθμίσεων και αποχρώσεων, όπως και την ουσία των φαινομένων.**

Η φύση **συνιστά το παράδειγμα αξιοθαύμαστης δυναμικής αρμονίας. Το χάος έχει αγκαλιάσει τον αισθητό κόσμο και δημιουργεί μια «φάτνη θαλπωρής» και ένα κλίμα ευκρασίας, απ' όπου αναδύθηκε το λεπτότερο δημιούργημά της, η ζωή. Η ομορφιά που αποπνέει οφείλεται στην ευταξία της αρμονικής αυτοοργάνωσης με «πλέξη» τη «θεία αναλογία» της οικονομίας και της αιδιότητας του κόσμου.**

Την πιο σπουδαία και ταυτόχρονα μοναδική σύνθεση στον **Κόσμο συνιστά ο άνθρωπος ως πρόσωπο**. Από μια ολιστική (βιολογική, συναισθηματική, νοητική, πνευματική και ψυχική) **αρμονία** αναδύεται η **ανθρωπότητα**, που συνιστά την **ειδοποιό διαφορά του ανθρώπινου όντος**. Η διάπλαση του ατόμου σε **πρόσωπο** ερείδεται σε ένα «**μέτρον άριστο**» που πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων του «**χρυσού λόγου**». Η χρυσή αναλογία είναι η μοναδική προσιτή στον ανθρώπινο νου αναλογία που μπορεί να μάς οδηγήσει στην ερμηνεία των μυστικών του Σύμπαντος και να μας φέρει πιο κοντά στον **Λόγο. Αυτή συνιστά το αρχέτυπο όλων των αρετών. Το άριστο παράδειγμα. Όλοι μπορούμε να ανακαλύψουμε και να το εδραιώσουμε μέσα μας.**

Η έννοια του Λόγου ως «**αιώνια ρυθμιστική αρχή**» είναι ουσιαστικά ασύλληπτη από τον ανθρώπινο νου. **Ο άνθρωπος είναι το μόνον ον που αντιλαμβάνεται και θαυμάζει την υπέροχη διακριτή ισορροπία του Κόσμου.** Διαρκώς προσπαθεί να ερμηνεύσει ό,τι πραγματικά συμβαίνει στη φύση και να το εκφράσει λεκτικά και όχι μόνον. Η **Ελληνίδα γλώσσα** μπορεί να εκφράσει μοναδικά τον Κόσμο γιατί ικανοποιεί, λόγω πλούτου, σε καλύτερο βαθμό **τον χρυσό λόγο**, που συνιστά το μοναδικό «κλειδί αποκρυπτογράφησης». **Ο Λόγος ταυτίζεται με τη Σοφία. Είναι η Μήτις των προγόνων μας. Η ανθρώπινη φρόνηση.** Η ολιστική και ύπατη πνευματική ενέργεια για πράξη. **Η κορυφαία αρετή που αναδύεται από την πολύτροπη και ολιστική μάθηση και συμφύεται αρμονικά μέσω της χρυσής αναλογίας με όλες τις αρετές του ανθρώπου.**

Ο άνθρωπος θα ήταν μέσα στον Κόσμο ένα κοινό έμβιο ον **χωρίς τον κόσμο των αξιών και αρετών. Χωρίς τη φρόνηση, την εγκράτεια, τη δικαιοσύνη, το ψυχικό σθένος, την ταπεινότητα, την πίστη (όλες προαπαιτούν τον χρυσό λόγο) δεν αναδύονται ελπίδα, φιλία και αγάπη.** Και φυσικά δεν ευδοκιμεί η **ανθρώπινη ολβιότητα.**

Με την προσωπική μας ολιστική παιδεία, αυτο-παιδαγώγηση και αυτοπραγμάτωση, πάντα στο «**μέτρον άριστο**», τον «**χρυσό λόγο**», που μας αρμόζει, αναπτύσσουμε την **αρετή της αρμοστικότητας σε όλες της συνθήκες της ζωής.**

Έτσι προσεγγίζουμε την αλήθεια και το ποθητό «ευ ζην».

Απαιτείται η διαρκής και επίπονη προσπάθειά μας. Αξίζει, όμως, και το μπορούμε!

Δημήτρης Κ. Μπάκας
24 Ιαν. 2025